Gemeente Waterland

Monnickendam, 04 juni 2024

Raadsnummer:	214-85
Zaaknummer:	15404-2024
Portefeuillehouder:	Burgemeester M.C. van der Weele
Contact via:	Team Informatievoorziening
Wettelijke grondslag voor raadsbevoegdheid:	art. 35 Wet gemeenschappelijke regelingen

Aan de Raad

Onderwerp: Zienswijze gewijzigde begroting 2024, Kadernota 2025-2028, Conceptbegroting 2025 GR Waterlands Archief (WA)

Voorstel

De zienswijze op de gewijzigde begroting 2024, Kadernota 2025-2028 en Conceptbegroting 2025 van GR Waterlands Archief vast te stellen, zoals verwoord in bijgaande brief.

Inleiding

Als gemeente stellen wij jaarlijks een budget beschikbaar aan de Gemeenschappelijke regeling Waterlands Archief (GR WA).
Het Waterlands Archief is een archiefdienst in de zin van de Archiefwet 1995. In die hoedanigheid beheert het WA de archieven van de aangesloten gemeenten. Daarnaast heeft het WA archieven van waterschappen, notarissen en van particuliere instellingen (kerken, bedrijven, verenigingen) en families en personen in bewaring. De hoofdtaak van het WA is gericht op het duurzaam behoud, de toegankelijkheid en het gebruik van de archieven en collecties, zodat de verantwoordingsfunctie van de archieven wordt gewaarborgd en de kennis van de cultuurhistorie van de regio toenemen en behouden blijft.

De GR WA stelt op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) jaarlijks een jaarrekening en een begroting op. De begroting geeft de financiële planning voor het komende boekjaar weer voor deze gemeenschappelijke regeling. De jaarrekening geeft een financieel beeld van de activiteiten en resultaten van het afgelopen jaar.

Op 2 mei 2024 ontvingen wij van het dagelijks bestuur van het WA de jaarstukken 2023, de gewijzigde begroting 2024, de Kadernota 2025-2028 en de Conceptbegroting 2025.
Op grond van de Wgr worden de gemeenteraden in de gelegenheid gesteld, om binnen acht weken nadat de jaarstukken en de begroting is toegezonden, hun zienswijze naar voren te brengen aan het bestuur van het WA. De zienswijzen van de gemeenteraden worden voorgelegd aan het bestuur WA en wegen mee bij de definitieve besluitvorming van het bestuur van de GR WA.

Kaders van de gemeenteraad
In de vastgestelde Nota Verbonden partijen 2019 zijn de kaders aangegeven waarbinnen invulling dient te worden gegeven aan de diverse gemeenschappelijke regelingen. Met betrekking tot de begrotingen is vermeld:

I. Alle concept-begrotingen worden in de raad gebracht waarbij de raad een zienswijze kan geven.
II. Ontwerp-jaarrekeningen die niet of marginaal afwijken worden in beginsel niet inhoudelijk behandeld.
III. De kadernota en de jaarrekening van de GR VrZW en GR GGD worden wel in de raad behandeld.

Toelichting jaarstukken 2023 inclusief controleverklaring van de accountant
De accountant heeft de jaarrekening 2023 positief beoordeeld. De jaarrekening 2023 is afgesloten met een positief saldo van € 6.617,-. Dit saldo is toegevoegd aan de Algemene reserve.

In de GR Waterlands Archief is het volgende bepaald over de Algemene reserve:
Een batig saldo kan worden bestemd voor vorming van of toevoeging aan de reserve. De hoogte van deze reserve wordt bepaald door het bestuur. Voor zover een batig saldo niet wordt aangewend voor de reserve wordt het saldo naar rato van de jaarlijkse bijdrage uitgekeerd aan de gemeenten.
Het bestuur van het WA heeft op 21 december 2023 ingestemd om de omvang van de algemene reserve te maximaliseren op €75.000,- of 5% van de reguliere gemeentelijke bijdragen. De stand van de algemene reserve op 31-12-2023: € 62.293,-.

Toelichting Gewijzigde begroting 2024
De prognose van baten en lasten 2024 laat enkele verschuivingen zien ten opzichte van de vastgestelde begroting 2024. Dit heeft geleid tot een gewijzigde begroting van baten en lasten. De specificatie geeft inzage in de wijzigingen. De belangrijkste zijn:

- Onder personeelskosten zijn er hogere bruto salarissen vanwege de CAO en een ontbrekende 1FTE vacatureruimte in de oorspronkelijke Begroting 2024,
- De gemeentelijke bijdragen zijn verhoogd vanwege ondersteuning bedrijfsvoering gemeente Purmerend en (met name) de onvoorziene stijging salariskosten. Conform het in 2023 door het bestuur genomen besluit Ondersteuning bedrijfsvoering Waterlands Archief zijn de kosten van de gemeente Purmerend aanvullend €60.000,- structureel vanaf 01-01-2024.

Binnen de begroting zijn besparingen gevonden, maar het is niet mogelijk om het gehele tekort te dekken. Het resterende tekort van € 82.500 wordt gedekt door een verhoging van de gemeentelijke bijdragen.
Door een update in de planning digitalisering bouwvergunningen is er verder sprake van enkele verschuivingen van uitvoeringsjaren en daarmee ook een verschuiving in de kosten in het jaar 2024 wat leidt tot wijzigingen in de dotaties en onttrekkingen aan/uit de reserve digitalisering bouw-vergunningen.

In onderstaand overzicht wordt de gewijzigde begroting 2024 op hoofdlijnen weergegeven en vergeleken met de vastgestelde begroting 2024:

Waterlands Archief	2023 realisatie	2024 begroting	2024 gew. begroting
Personeelskosten	€ 1.015.419	€ 1.054.730	€ 1.165.630
Kapitaallasten	€ 75.811	€ 81.780	€ 108.380
Huisvestingskosten	€ 271.362	€ 285.700	€ 285.700
Administratiekosten	€ 49.591	€ 50.660	€ 55.660
Subsidies en bijdragen	€ -	€ -	€ -
Specifieke kosten	€ 115.483	€ 126.960	€ 126.960
Bestuurskosten	€ 58	€ 100	€ 100
Bureau- en algemene kosten	€ 33.791	€ 36.660	€ 36.660
Onvoorziene uitgaven	€ -	€ 9.000	€ 9.000
Totaal kosten	€ 1.561.515	€ 1.645.590	€ 1.788.090
Gemeentelijke bijdragen	€ 1.446.242	€ 1.510.560	€ 1.653.060
Gem. bijdr. Digitalis. Bouwverg.	€ -	€ -	€ -
Leges	€ -	€ -	€ -
Renten	€ 20.318	€ 21.960	€ 25.260
Specifieke inkomsten	€ 101.523	€ 109.000	€ 105.700
Subsidies en bijdragen	€ -	€ -	€ -
Overige inkomsten	€ 5.049	€ 4.070	€ 4.070
Totaal baten	€ 1.573.132	€ 1.645.590	€ 1.788.090
Dotatie/onttrekking reserves	€ (5.000)	€ -	€ -
Resultaat	€ 6.617	€ -	€ -

Digitalisering Bouwvergunn.	2023 gew. begroting	2024 begroting	2024 gew. begroting
Specifieke kosten	€ 180.269	€ 111.680	€ 203.794
Totaal kosten	€ 180.269	€ 111.680	€ 203.794
Gem.bijdr. digitalisering bouwv.	€ 38.389	€ 105.510	€ 168.133
Totaal baten	€ 38.389	€ 105.510	€ 168.133
Dotatie/onttrekking reserves	€ 141.880	€ 6.170	€ 35.661
Resultaat	€ -	€ -	€ -

Toelichting Kadernota 2025-2028

De Kadernota geeft inzicht in de te verwachten ontwikkelingen. Het WA is zich bewust van de financiële uitdagingen waar de deelnemende gemeenten de komende jaren voor staan. Echter zien zij dat vrijwel alle kosten van het WA nauwelijks beïnvloedbaar zijn (personeelskosten, kapitaallasten en huisvestingskosten).

Voor de begroting 2026 maakt het bestuur eventuele keuzes in de uitvoering van de wettelijke taken die het WA uitvoert (op basis van de nieuwe Archiefwet 2026). Hierbij valt te denken aan:

- Samenwerking met de Bibliotheek Waterland, andere culturele instellingen in de gemeente Waterland en het Gemeentearchief Zaanstad,
- Aanvullende financiële bronnen voor bijzondere activiteiten,
- Kritische invulling van vrijvallende formatie.

In het Uitvoeringsplan 2026-2029, dat het WA nog dit jaar conform de bepalingen in de gemeenschappelijke regeling zal aanbieden, wordt het voorgaande verder uitgewerkt en financieel onderbouwd.

Toelichting Conceptbegroting 2025

Bijgevoegd treft u de ontwerpbegroting 2025 van het WA aan. De begroting 2025 is gebaseerd op het Uitvoeringsplan 2022-2025, de Kadernota 2025-2028 en de gewijzigde begroting 2024.

Voor wat betreft de gemeentelijke bijdragen hebben wij hierbij de gebruikelijke berekeningswijze gehanteerd: uitgangspunt zijn de laatste cijfers voor 2024 van de decemberraming 2023 van het CPB.

In onderstaand overzicht wordt de begroting van 2025 op hoofdlijnen weergegeven en vergeleken met de gewijzigde begroting 2024. De uitgaven van het WA bestaan voor het grootste deel uit personeels-kosten en huisvestingskosten:

Inkomsten WA	**Conceptbegroting 2025**	**Gewijzigde begroting 2024**	**Verschil**
Gemeentelijke bijdragen	€1.689.300,-	€1.653.060,-	€36.240,-
Totale inkomsten	€1.824.800,-	€1.788.090,-	€36.710,-
Uitgaven WA	**Conceptbegroting 2025**	**Gewijzigde begroting 2024**	**Verschil**
Personeelskosten	€ 1.185.000,-	€ 1.165.630,-	€19.370,-
Huisvestingskosten	€ 289.600,-	€ 285.700,-	€3.900,-
Totale uitgaven	€ 1.824.800, -	€ 1.788.090,-	€36.710,-

Digitalisering bouwvergunningen	**Conceptbegroting 2025**	**Gewijzigde begroting 2024**	**Verschil**
Inkomsten Gemeentelijke bijdragen	€44.862,-	€168.133,-	-€123.271,-
Totale kosten	€88.359,-	€203.794,-	-€115.435,-

Argumenten

1.1 De begroting is een voortzetting van bestaand beleid

De begroting 2025 is een voorzetting van bestaand beleid. Het WA voert de bestaande programma's uit, conform het vastgestelde Uitvoeringsplan 2022-2025. De focus ligt hierbij vooral op het e-depot en de uitbreiding en verbetering van de digitale dienstverlening.

1.2 Het Waterlands Archief heeft te maken met uitbreiding van wettelijke taken.

Het WA heeft nieuwe wettelijke taken gekregen, namelijk het beheer van digitale archieven.

De benodigde voorzieningen zijn een e-depotapplicatie en andere software voor ontvangst, opname,

beheer en inzage van digitaal archief. Digitaal archief moet, net als papieren archief, in 'goede, geordende en toegankelijke staat' worden aangeleverd en vervolgens minstens honderd jaar raadpleegbaar blijven. Daarvoor zijn naast software ook controle- en beheer-functies nodig.

Kanttekeningen

1.1 De jaarrekening wordt niet inhoudelijk behandeld in dit voorstel

In de kaders van de vastgestelde nota verbonden partijen is afgesproken dat jaarrekeningen (m.u.v. GGD en VrZW) die niet of marginaal afwijken niet inhoudelijk worden behandeld in de raad.
De jaarrekening wijkt niet dan wel marginaal af van de daarbij behorende begroting en is dan ook niet meegenomen in dit voorstel. In de voorgestelde reactiebrief wordt de jaarrekening voor kennisgeving aangenomen.

1.2 De Kadernota 2025-2028 wordt niet inhoudelijk behandeld in dit voorstel

De inhoud van de Kadernota wordt vastgesteld door het bestuur WA en wordt ter informatie aan uw raad voorgelegd.

1.3 Het bestuur van de GR WA beslist over de ontwerpbegroting 2025

De gemeenteraad wordt in de gelegenheid gesteld zienswijzen naar voren te brengen op de ontwerpbegroting. Alle zienswijzen van de deelnemers worden besproken in de bestuursvergadering van het WA. De zienswijzen wegen mee bij de definitieve besluitvorming van het bestuur WA. Het bestuur WA stelt uiteindelijk de begroting van de GR WA vast.

Financiële toelichting

De gezamenlijke gemeentelijke bijdragen in 2025 zijn € 1.689.300,- (2024 € 1.653.060,-).
Wij hebben in onze begroting de volgende financiële bedragen gereserveerd voor de periode 2025-2028:

Jaar	Begroot Waterland	Begroot WA	Afwijking
2025	€ 203.430	€ 184.033	€ 19.397
2026	€ 170.143	€ 194.480	€ -24.337
2027	€ 173.783	€ 238.034	€ -64.251
2028	€ 173.783	€ 216.784	€ -43.001

Voor 2025 was het bedrag voor de digitalisering bouwvergunningen hoger beraamd in de begroting van 2024, namelijk € 38.635 en nu € 3.098. De bijdrage voor 2025 is lager, dit komt door verschuiving van deze werkzaamheden in uitvoeringsjaren.
In de begroting van 2024 van het WA stond voor 2027 geen bijdrage opgenomen voor de digitalisering bouwvergunningen en nu € 37.922, ook dit is een verschuiving van uitvoeringsjaren.

De systematiek van de (totale) gemeentelijke bijdragen is dat deze jaarlijks stijgen aan de hand van een vaste methode van berekening op basis de cijfers van het CPB (december 2019). Vervolgens wordt dit bedrag teruggerekend naar de gemeenten volgens een verdeelsleutel gebaseerd op aantal meters (stand
01-01-2024) en inwoners (stand 01-01-2025). De gewijzigde bedragen worden opgenomen in de begroting 2025.

Communicatie

Nadat uw gemeenteraad de zienswijze heeft bepaald wordt het bestuur van het WA daarvan in kennis gesteld middels bijgaande zienswijzebrief, zodat de reactie bij de besluitvorming over de jaarrekening en ontwerpbegroting in het bestuur van het WA kan worden meegewogen.

Burgemeester en wethouders,

drs. E.G.H. Dijk MPM
gemeentesecretaris/algemeen directeur

drs. M.C. van der Weele
burgemeester

Bijlage(n):

1. Concept-raadsbesluit
2. Zienswijzebrief
3. Aanbiedingsbrief Waterlands Archief
4. Jaarverslag 2023 Waterlands Archief
5. Kadernota 2025-2028 Waterlands Archief
6. Gewijzigde begroting 2024 Waterlands Archief
7. Concept begroting 2025 Waterlands Archief